

Paramos galimybės kaimo bendruomenių veiklai 2017 metais (nacionalinio biudžeto lėšos)

**Žemės ūkio ministerijos
Kaimo plėtros departamentas
2017 m. kovas**

Pranešimo turinys:

- I. Bendroji informacija;**
- II. Remiamos veiklos sritys ir paramos dydis;**
- III. Tinkamumo sąlygos ir reikalavimai;**
- IV. Tinkamos finansuoti išlaidos;**
- V. Atrankos kriterijai;**
- VI. Sankcijos;**
- VII. Baigiamosios nuostatos.**

I. Bendroji informacija

Bendroji informacija

2017-02-28 *Leader* centro
duomenimis įregistruota:

- 1862** kaimo bendruomenių;
- 33** rajoninės KB sąjungos

- 2016 m. pateikti **384** KB projektų už **1,4 mln.** Eur.
- Parama skirta **314** (82 %) už **996 874,22**
- projektams.
- Neigiamai įvertinti **70** (18 %) projektų.

II. REMIAMOS VEIKLOS SRITYS IR PARAMOS DYDIS

TEISINIS PAGRINDAS, PARAIŠKŲ RINKIMAS

- **2017-03-07** žemės ūkio ministro įsakymas **Nr. 3D-142** „Dėl 2017 metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklių patvirtinimo“
- Paramos paraiškos renkamos nuo **2016-03-10** iki **2016-04-10**

REMIAMOS VEIKLOS SRITYS (I)

**2017 m. –
~ 0,8 mln. Eur.**

Preliminarus priemonės paramos lėšų suskirstymas „krepšeliais“:

Materialinės bazės
stiprinimas **30 %**

Tradicinių renginių
organizavimas – **30 %**

viešųjų erdvių
sutvarkymas ir
priežiūra - **40 %**

REMIAMOS VEIKLOS SRITYS IR PARAMOS DYDIS (II)

Eil. nr.	Veiklos sritis	Paramos gavėjai	Paramos dydis (Eur), intensyvumas (%)
1.	Materialinės bazės stiprinimas	Kaimo bendruomenė (toliau – KB)	3 000 Eur, 90 %
2.	Tradicinių renginių organizavimas	KB	1 500 Eur, 100 %
		Rajono mastu KB vienijanti organizacija	3 000 Eur, 100 %
		Nac. lygiu KB vienijanti organizacija	6 000 Eur, 100 %
3.	Kaimo vietovės viešųjų erdvių sutvarkymas	KB	7 000 Eur, 90 %

III. TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

! Pastaba: Įgyvendinimo taisyklėse yra daugiau reikalavimų.

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAI (1)

Visiems pareiškėjams (KB/KB asociacijoms):

- turi būti įregistruota **JAR**, veikti **ne trumpiau kaip 1** metus;
- tvarko **buhalterinę** apskaitą, neskolinga VMI ir VSD;
- **negavusi paramos** ir **nesiekti** gauti paramos projekte numatytoms išlaidoms finansuoti iš **nacionalinių ir ES** programų (2007-2013 m. KPP ir 2014-2020 m. KPP);
- Per paskutinius **3 m.** t. y. nuo 2014 m. **nebūti padarius pažeidimo**, susijusio su nacionalinės paramos panaudojimu;
- turi pateikti projekto **poreikio patvirtinimo** dokumentus (visuotinio KB narių susirinkimo protokolo kopiją) + susirinkimo dalyvių sąrašą;
- pareiškėjas gali pateikti **1** projektą pagal **1** veiklos sritį.

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAI (2)

KB:

- turi veikti ir atstovauti **kaimo vietovei**;
- turėti ne mažiau kaip **30 narių**;
- per **paskutinius 2 metus** (2015 m. ir 2016 m.) **negavo** nac. paramos pagal ŽŪM priemonę „Parama kaimo bendruomenėms“ (**netaikoma**, kai teikiamas projektas tradiciniams **renginiams organizuoti**);

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAI (2)

KB asociacijai (rajonu mastu):

- Turi **veikti 1 rajone** ir **atstovauti** to rajono KB;
- Turi vienyti ir atstovauti ne mažiau kaip **50 % rajono KB.**

KB asociacijai (nacionaliniu mastu):

- Turi vienyti ir atstovauti ne mažiau kaip **50 % Lietuvos KB.**

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PROJEKTUI (1)

- projekto veikla turi atitikti **1 iš remiamų** veiklos sričių;
- projektas turi būti **viešojo pobūdžio**, tenkinti **viešuosius poreikius** (ne pelno);
- projektas turi būti **išsamiai aprašytas**;

1. Specialiosios sąlygos projektui pagal veiklos sritį „Materialinės bazės stiprinimas“:

- projektas turi būti įgyvendintas pareiškėjos atstovaujamoje **teritorijoje**, turi būti **nurodyta** tiksli **projekto įgyvendinimo vieta**;
- kai investuojama į **nekilnojamąjį turtą** (toliau – NT) (KB namus, patalpas) pareiškėja jį turi **valdyti teisėtais pagrindais** ne trumpiau kaip **3 m.** nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos. **Sutartys** turi būti **įregistruotos** LR nekilnojamojo turto registre. Fizinių ir privačių juridinių asmenų NT projektai negali būti įgyvendinami;
- už paramos lėšas įsigytas, įrengtas ar sutvarkytas turtas turi būti **naudojamas KB ir (arba) kaimo gyventojų viešiesiems poreikiams** tenkinti. Turi būti nurodyta informacija apie paramos lėšomis įsigyto turto saugojimo vietą.

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PROJEKTUI (2)

2. Specialiosios sąlygos projektui pagal veiklos sritį „Tradicionių renginių organizavimas“:

- projektas turi būti įgyvendintas **KB/KB asociacijos** atstovaujamoje **teritorijoje**;
- turi būti sudaryta preliminarinė **renginio programa**. Programa turi pagrįsti projekto tikslą ir atitikti projekto veiklas;
- turi būti **pagrįstas projekto tradiciškumas** (renginys turi būti vykęs bent 3 kartus ir jo organizavimo faktą pareiškėja gali pagrįsti);

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PROJEKTUI (3)

3. Specialiosios sąlygos projektui pagal veiklos sritį „viešųjų erdvių sutvarkymas“:

- kai investuojama į NT (žemę) pareiškėja jį turi **valdyti teisėtais pagrindais** ne trumpiau kaip **3 m.** nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos. Sutartys turi būti įregistruotos **LR nekilnojamojo turto registre**. **Fizinių ir privačių juridinių** asmenų NT projektai **negali būti** įgyvendinami. Kai projektą planuojama įgyvendinti valstybinėje žemėje, ši žemė turi būti priskirta **prie neprivatizuojamos** žemės ir valstybinės žemės **patikėtinio sprendimu turi būti leista pareiškėjai** (turi būti pateiktas raštas) įgyvendinti projektą ir vykdyti veiklas ne trumpiau kaip **3 m.** nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos;
- turi būti nurodyta tiksli projekto įgyvendinimo vieta (pvz. žemės sklypo dokumente turi būti pažymėta tiksli projekto įgyvendinimo vieta).

ĮSIPAREIGOJIMAI (I)

- nelikviduoti KB/KB vienijančios organizacijos bent **3 metus** nuo galutinio paramos išmokėjimo dienos;
- **neatlikti** projekte numatytos pagrindinės veiklos **pakeitimo**, nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įsigyto, remontuoto, įrengto ar tvarkyto turto **trumpiausiai 3 metus** nuo galutinio paramos išmokėjimo dienos. Paramos lėšas įsigytas turtas turi būti saugomas pareiškėjai priklausančiose patalpose ar kitoje viešojoje saugioje vietoje (netaikoma, kai organizuojami tradiciniai renginiai);
- įgyvendinti projektą (turi būti pateiktas mokėjimo prašymas) ne vėliau kaip:
 - iki **2017 m. lapkričio 1 d.**, kai pareiškėja kreipiasi paramos **viešosioms erdvėms** sutvarkyti;
 - iki **2017 m. gruodžio 1 d.**, kai pareiškėja kreipiasi paramos **materialinei bazei** arba **tradiciniams renginiams**.

Dėl objektyvių priežasčių šis terminas gali būti pratęstas, bet prieš tai informavus Agentūrą ir ne ilgiau kaip 6 mėn.

Žr. toliau...

ĮSIPAREIGOJIMAI (II)

- **viešinti** gautą paramą. Viešinimo priemonėse turi būti naudojamas LR žemės ūkio ministerijos logotipas ir nurodyta, kad lėšas projektui įgyvendinti skyrė ministerija. Pareiškėja turi įsipareigoti:
 - a) numatyti bent **1 paramos viešinimo priemonę** ir ją įgyvendinti (pvz. viešai matoma informacinė lenta, išorinės ženklavimo priemonės (pvz., lipdukai), paramos gavėjos tinklalapis, straipsniai spaudoje). Kai organizuojamas **renginys** – renginio skelbime, kvietime, kt. dokumentuose ir renginio metu turi būti naudojamas ministerijos logotipas su teiginiu „Lėšas projektui įgyvendinti skyrė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija“;
 - b) įgyvendinusi projektą, kartu **su mokėjimo prašymu** pateikti aprašymą apie **įgyvendinto projekto rezultatus** su projektą iliustruojančia medžiaga (pvz. nuotraukomis „prieš“ ir „po“, filmuku, prezentacija ir pan.). Ataskaitos forma pateikiama Taisyklių 2 priede;
 - **saugoti** visus su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus **3 metus** nuo galutinio paramos išmokėjimo dienos;

Žr. toliau...

ĮSIPAREIGOJIMAI (III)

Kai teikiamas projektas renginiams organizuoti:

- **informuoti** Centrą ir Agentūrą, **kai keičiasi renginio data ir (arba) vieta** nei nurodyta paramos paraiškoje;
- Renginiams, kuriems taikomas **LR susirinkimų įstatymas**:
 - **5 d. d. iki** renginio savivaldybės adm. **direktoriui pateikti rašytinį pranešimą** apie renginį, kuriame dalyvaus daugiau kaip 15 žm. su tokia informacija: renginio forma, turinys, data (pradžia/pabaiga), vieta, dalyvių sk., pageidavimai policijai dėl viešosios tvarkos palaikymo, organizatoriaus duomenys;
 - vykdyti renginį tik gavus leidimą (suderinimo dokumentą).

IV. TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (I)

SĄLYGOS

- finansuojamos tik **tinkamos finansuoti, tiesiogiai** susijusios su projekto tikslu ir projekto veikloms įgyvendinti **būtinės** išlaidos.
- Išlaidos turi būti **proporcingos** projekto rezultatams, **pagrįstos** paramos paraiškoje.
- Paslaugos ar prekės turi būti įsigytos už **kainas, ne didesnes už įprastas rinkoje**. Prie paramos paraiškos turi būti pateiktas bent **1** komercinis pasiūlymas arba viešai tiekėjų pateikta informacija (iš tų tiekėjų, kuriems teikiamos paslaugos ar prekės yra įprasta komercinė-ūkinė veikla).
- Finansuojamos tik tos išlaidos, kurios **nurodytos paramos paraiškoje**, yra faktiškai **patirtos**, užregistruotos pareiškėjo **apskaitoje** ir pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų originalais arba oficialiai patvirtintomis kopijomis.
- Tinkamos finansuoti laikomos projekto išlaidos, kurios patirtos **nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos**, arba nuo paramos paraiškos pateikimo dienos (kai paramos kreipiasi nacionaliniu mastu KB vienijančios organizacijos (savo rizika).
- Prašoma **paramos suma ir numatytos išlaidų** rūšys po paramos paraiškos pateikimo **negali būti keičiamos**.

! Jei vertinimo metu nustatoma, kad tinkamos finansuoti išlaidos sudaro mažiau kaip 50 % - parama neskiriama.

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (II)

Pagal veiklos sritį: materialinės bazės stiprinimas:

- **tautiniai** drabužiai (iki 300 Eur už 1 komplektą, vnt., ne daugiau kaip 1 500 Eur);
- muzikos instrumentai (iki 1500 Eur);
- **vaizdo, garso, foto** technika (iki 600 eur);
- **sporto įranga** bendruomenės patalpose (pvz., teniso stalias);
- **buitinė technika** (iki 1500 Eur);
- **baldai** (iki 1500 Eur);
- bendruomenės **atributika** (vėliava, herbas, informacinė iškaba su bendruomenės pavadinimu);
- stacionarus **kompiuteris** su priedais (monitoriumi, klaviatūra, pele) (iki 600 Eur);
- **daugiafunkcinis** įrenginys (atliekantis skenavimo, spausdinimo, kopijavimo f-jas) (iki 100 Eur);
- projekto **viešinimas** (ne daugiau 60 Eur).

Pastaba. Šios išlaidos yra tinkamos, kai jos nebuvo patirtos įgyvendinant ankstesnius arba pateikiami dokumentai, kad įsigytas turtas yra visiškai nusidėvėjęs.

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (III)

Pagal veiklos sritį: tradicinių renginių organizavimas:

- renginio **vietos nuoma**;
- Renginiui vykdyti būtinos **įrangos** (pvz. įgarsinimo) **nuoma**;
- **maitinimo** paslauga (iki 7 Eur/ žm. už dieną);
- **transporto** nuoma;
- **priemonių** (trumpalaikio turto), būtinų renginio programai vykdyti, **įsigijimas ir (arba) nuoma**;
- projekto **viešinimas** (ne daugiau 60 Eur).

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (IV)

Pagal veiklos sritį „Viešųjų erdvių sutvarkymas ir priežiūra“:

- statybos darbai, prekės ir paslaugos (išskyrus pastatų tvarkymą ir priežiūrą);
- įrenginių, įrankių, mechanizmų **nuoma**;
- įrenginių, įrankių, mechanizmų, skirtų **aplinkos priežiūrai (įskaitant techniką)**, pirkimas, jei projekte numatyta vykdyti viešųjų erdvių priežiūrą (bendra kompensuojamų įsigijimo išlaidų suma **iki 1500 Eur**);
- daugiamečiai augalai (iki 500 Eur);
- projekto **viešinimas** (kompensuojama iki **60 Eur**).

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (V)

- neįvardytos taisyklėse;
- patirtos prekės, prekės, paslaugoms ar darbams pirkti **nesilaikant pirkimo procedūrų**;
- **gyvūnai, vienmečiai augalai ir sėklos**;
- **nematerialusis turtas** (pvz., patentai, licencijos);
- **nekilnojamojo turto** (žemės sklypo, statinių ir pastatų) įsigijimas.

- ✓ Ilgalaikis turtas, kuriam anksčiau buvo suteikta parama, turi būti nusidėvėjęs;
- ✓ Prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios LR ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- ✓ atsiskaitymai turi vykti tik per finansines institucijas.

V. ATRANKOS KRITERIJAI

ATRANKOS KRITERIJAI – iki 80 balų (1)

veiklos sritis „KB materialinės bazės stiprinimas“:

Kriterijai	Balai
1. Pateiktos paramos paraiškos kokybė: - projekto tikslas ir uždaviniai konkretūs, susiję, projekto rezultatai aiškūs ir pamatuojami (5 b); - projekto įgyvendinimo planas nuoseklus (5 b); - Projekto veiklos ir su jomis susijusios išlaidos pagrįstos, realios ir būtinės (5 b).	iki 15
2. Pareiškėjo naujumas: - registruotas prieš 1-1,5 m. (15 b); - registruotas prieš 1,6-2 m. (10 b).	iki 15
3. Pareiškėjos aktyvumas (viešo pobūdžio veiklos, skirtos KB 2016 m.): -10 ir daugiau veiklų (10 b); - 9-5 veiklos (9-5 b); - 4-3 veiklos (4-3 b).	iki 10
4. Pareiškėja nėra gavusi paramos pagal šią veiklos sritį (nuo 2012 m.)	20
5. Pareiškėjos prisidėjimas prie projekto: - 16 % ir daugiau - 20 b; - nuo 15 iki 15,99 % - 18 b; - nuo 14 iki 14,99 % - 15 b; - nuo 13 iki 13,99 % - 10 b; - nuo 12 iki 12,99 % - 8 b; - nuo 11 iki 11,99 % - 6 b.	20

ATRANKOS KRITERIJAI – iki 80 balų (2)

veiklos sritis „Tradicionių renginių organizavimas“:

Kriterijai	Balai
1. Pateiktos paramos paraiškos kokybė: - projekto tikslas ir uždaviniai konkretūs, susiję, projekto rezultatai aiškūs ir pamatuojami (5 b); - projekto įgyvendinimo planas nuoseklus (5 b); - Projekto veiklos ir su jomis susijusios išlaidos pagrįstos, realios ir būtinos (5 b).	iki 15
2. Pareiškėjos atstovaujama vietovė - 2017 m. Lietuvos mažosios kultūros sostinė Ukrinai (Mažeikių r.), Gasčiūnai (Joniškio r.), Raudondvaris (Kauno r.), Labanoras (Švenčionių r.), Palūšė (Ignalinos r.), Vabalninkas (Biržų r.), Paežeriai (Vilkaviškio r.), Vilkyškiai (Pagėgių sav.), Priekulė (Klaipėdos r.), Punia (Alytaus r.).	20
3. Tradicijų puoselėjimas (pasižymi istoriškai toje vietoje susiklosčiusia forma, kt. kokybiniais ypatumais)	5
4. Vietos amatininkų, verslininkų įtraukimas - 6 ir daugiau (20 b); - nuo 3 iki 5 (10 b).	iki 20
5. Renginio kokybė: - programa įgyvendinama pasitelkiant vietos gyventojus (5 b); - programa atitinka projekto tikslus, yra turiningam, apima įvairaus amžiaus grupėms skirtas veiklas (5b).	iki 10
6. Jaunimo įtraukimas (vietos jaunimas dalyvaus organizuojant ar vykdant renginį)	10

ATRANKOS KRITERIJAI – iki 80 balų (3)

veiklos sritis „Viešųjų erdvių sutvarkymas, pritaikant kaimo gyventojų poreikiams“:

Kriterijai	Balai
1. Pateiktos paramos paraiškos kokybė: - projekto tikslas ir uždaviniai konkretūs, susiję, projekto rezultatai aiškūs ir pamatuojami (5 b); - projekto įgyvendinimo planas nuoseklus (5 b); - Projekto veiklos ir su jomis susijusios išlaidos pagrįstos, realios ir būtinos (5 b).	iki 15
2. Pareiškėja nėra gavusi paramos pagal šią veiklos sritį (nuo 2012 m.)	20
3. Pareiškėjos prisidėjimas prie projekto: - 16 % ir daugiau - 20 b; - nuo 15 iki 15,99 % - 18 b; - nuo 14 iki 14,99 % - 15 b; - nuo 13 iki 13,99 % - 10 b; - nuo 12 iki 12,99 % - 8 b; - nuo 11 iki 11,99 % - 6 b.	iki 20
4. Kaimo vietovės gyvybingumas (2011 m. LSD duomenis): - daugiau nei 201 gyv. (10 b); - nuo 101 iki 200 gyv. (8 b); - nuo 70 iki 101 gyv. (6 b); - mažiau nei 70 gyv. (4 b).	10
5. Projekto rezultatų svarba - sukurtas naujas infrastruktūros objektas (pvz. aikštelė, kurios nebuvo) (15 b); - sudarytos palankesnės sąlygos verslui (pvz. produkcijos realizavimui) (10 b); - rezultatų svarba aplinkosauginiu požiūriu (pvz. išvalytas vandens telkinys) (5 b).	15

VI. SANKCIJOS

- **0,01 % sankcija:**
 - už kiekvieną pradelstą darbo dieną pateikti **mokėjimo prašymą**;
 - už kiekvieną pradelstą dieną **laiku neįgyvendinus projekto**;
- **neatsiskaičius** laiku su **tiesėjais** – neapmokėtų išlaidų sumos dydžio sankcija;
- **netinkamai** panaudojus paramos lėšas ar tais atvejais, **kai išmokėta didesnė paramos** suma nei patirta išlaidų - šios lėšos turi būti **grąžintos**;
- neteisingai atlikus **pirkimus** – pirkimų dydžio sankcija.

! Apie planuojamus įgyvendinamo projekto pasikeitimus, visų pirma, būtina informuoti Agentūrą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- **Dokumentai, kurie turi būti pateikti su mokėjimo prašymu:**
 - **išlaidų** pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo **dokumentai** arba jų kopijos, patvirtintos paramos gavėjos vadovo ar paramos gavėjos įgalioto asmens parašu;
 - įgyvendinto **projekto ataskaita** (Taisyklių 2 priedas);
 - įvykdytų prekių, paslaugų ir darbų, susijusių su projekto įgyvendinimu, **pirkimų medžiagą** (apklausų pažymas, pirkimo komisijos protokolus, laimėjusiais pripažintus pasiūlymus, sudarytas sutartis ir kt.);
 - jei įsigyjamas **ilgalaikis turtas**, kuriam įsigyti anksčiau buvo suteikta parama, turi būti pateiktas **eksperto išduotas dokumentas, kuriuo pažymima**, kad nauju keičiamas daiktas yra sugadintas **ir** pateikti **dokumentą**, kuriuo pažymima, kad konkretus **daiktas yra atiduotas utilizuoti**.
 - kai taikomas **LR susirinkimų įstatymas**, pateikti **savivaldybės administracijos direktoriaus** ar jo įgalioto asmens išduotas **renginio suderinimo** fakto patvirtinimo **dokumentas** (kai taikoma).

AČIŪ UŽ DĖMESĮ !